

OVERHEID HEEFT GEEN GRIP OP EIERCISIS

We kunnen het via de media nauwgezet volgen. Onzekere topambtenaren van de NVWA als slecht voorbeeld van crisiscommunicatie. Straatje schoonvegende Minister Schippers en Staatssecretaris van Dam bij Eva Jinek. Geen woord van empathie voor de getroffen en in de pluimveesector. Reactief optreden van de overheid, geen inhoudelijke mededelingen vanwege een lopend strafrechtelijk onderzoek en zich verhullen achter de aankondiging van een evaluatierapport dat op termijn moet uitwijzen of er fouten zijn gemaakt.

Dit is niet de manier waarop je een crisis aanpakt. De 'eiergate' kan inmiddels worden toegevoegd aan het rijtje van de aardbevingen in Groningen, de Q-koortsproblematiek en de recente storm- en hagelschade bij de tuinders. In alle gevallen zijn de slachtoffers door de overheid in de steek gelaten en is er geen enkele sprake van een excuus, medeleven en gepaste financiële compensatie. Door het polderend zoeken naar oplossingen wordt de problematiek in feite alsmar groter en het vertrouwen in de overheid alsmar minder.

Het is onbegrijpelijk dat de overheid niet in staat is deze crises adequaat aan te pakken, terwijl bij ernstige gebeurtenissen in het buitenland de Nederlandse Regering wel als eerste klaar staat om (financiële) hulp te bieden. Het antwoord is eenvoudig. Den Haag probeert deze crisissituaties bureaucratisch en juridisch binnen bestaande overlegstructuren op te lossen. Dat vergt veel te veel tijd, kent een versnipperde aanpak met onduidelijkheid in verantwoordelijkheid en geeft getroffen en het gevoel niet serieus te worden genomen.

Het was bij de eiercrisis al snel duidelijk dat deze een enorme impact had, er veel materiële en financiële schade was en dat de pluimveehouderij slachtoffer was van de fipronilkwesie. Dit zou voldoende reden moeten zijn om binnen het Ministerie van Economische Zaken een professioneel crisisteam te activeren met multidisciplinaire samenstelling. De direct betrokken partijen zoals het Ministerie van VWS, het Ministerie van VenJ, NVWA, LTFO, het OM en private partijen moeten als hecht crisisteam aan tafel zitten. De aanpak van de crisis krijgt daarmee een 'gezicht' en alle maatregelen dienen in het belang van de getroffen en de volksgezondheid te worden genomen. Het crisisteam functioneert klokrond (meerdere dienstploegen) en wordt pas ontmanteld wanneer de crisis onder controle is. De nazorgfase kan vervolgens binnen normale overlegprocedures invulling krijgen.

Het wordt tijd dat men op departementaal niveau zich eens verdiept in het zogenaamde *Thomas-Theorema*. "If men defines crisis as real they are real in their consequences". Met andere woorden: als je vindt dat iets een crisis is, handel daar dan ook naar en gebruik de daarvoor geëigende patronen. Bij rampen doen we dat wel en bij crises blijktaar niet.

Nederland zit nog midden in de eiercrisis en het einde is nog niet in zicht. De crisis veroorzaakt veel ellende. Het is echter schrijnend te zien dat het leed nog veel groter wordt door de wijze waarop de overheid deze crisis aanpakt. Hoeveel crises heeft ons land nog nodig voordat men in den Haag beseft dat we moeten leren van fouten uit het verleden.

Gert-Jan Ludden
gludden@svdc.nl
06-51817733